

A béke útja hét tizparancsolatban.

Egy huszadik századbeli ember számára.

I.

1. Az ember valódi lelki békéjére a legszükségesebb a mély meggyőződés arról, hogy a földön a legnagyobb hatalom, a mi saját lelkünkben lakozó isteni Szellem.

2. Emelkedj. Használd a legjobbra, a mivel birsz.

3. A napok eltűnnek, az időszakok változnak; a mező virágai elhervadnak és elszáradnak; és a világok megsemmisülnek; de te több vagy ezeknél — te az Isten családjához tartozol.

4. Ne sokat törődj azoknak véleményeért, a kik kevésbé ismernek, a népszerűségért, a tapsokért s a nyilvános dicsértetésért. Ezek nem állandók s a mily hamar megszerezhetők, ép oly hamar el is veszthetők, a könnyen változó szenvedélyek legkisebb fuvaltatára. Igyekezz magadnak inkább megszerezni azoknak nyugodt ítéletét, a kik szivedet megtudják ismerni.

5. Szánandó állapot a magánytól félni. Tápláld lelkedet szüntelenül a határtalan világegyetem végtelen mezején fakadó forrásokból, a melynek te egy része vagy. A szűk látókörűség félelmet szül. Szerezz magadnak ismereteket, szélesbitsd látókörödet. Nem fogod érezni a magányt.

6. Nem az alkalom szüli a kétséget, hanem az értelem hiánya az alkalmat felismerni. Az emberek abban hibáznak, hogy nem ismerik saját dicső kiváltságukat közvetlen folyamodni a minden erőnek és hatalomnak forrásához. Ki akadályozhat meg Istenhez mádkozni?

7. Szánandó az az ember, a ki nyomorult állapotán panaszodik és mint egy nyomorult bűnös csak siránkozik. Az igaz ember megtér és jót cselekszik.

8. Ne vezessenek félre a régi tanok, a melyek önsanyargatást, önkínzást tanítanak, ezek összeegyezhethetlenségben az Isten atyaságában való igaz keresztény hittel. Magunkat kevésre becsülni annyi, mint a Teremtőt sérteni.

9. Az élet becsének és a szív nyugalmanak gyarapítására biztos út napról-napra növekedni az önbecsülésben, minden nemes ösztönnek és minden nagy és dicső tulajdonságnak szünteleni gyakorlása által állandóvá téve a lélek hatalmát és bizonyítván, hogy életünk a teremtés céljának megfelel.

10. Senkise becsülje magát kevesebbre, mint a mennyire kell.

II.

1. Kövesd a józan értelmet. Keresd, szeresd szüntelen az igazságot.

2. Állandó boldogsághoz semmi módon sem juthat az a lélek, a mely a maga munkakörében határozott tekintély által korlátozva van s valamely egyházi szűkre szorított hitcikk járszalagán engedni magát vezetetteti. Az ember természetére tartozik, mit semmi módon sem lehet megakadályozni, hogy szüntelen a magasabbra törjön s az elrejtett mélységeket is megvizsgálja. Ez az isteni vágyakozás a legbutább embert is nagyon nyomorulttá teszi, ha ezen szent vágyakozásában kérdéseket nem merészel tenni.

3. Butaság lenne egy emberre nézve, hogy ne tudja megismerni saját lelkét s jobb ha ingadozva itt és ott hamis nyomokon is jár a maga kutatási szabadságában, mintha teljes tétlenségbe kénytelen merülni.

4. Sajnáltra méltó s meg nem engedhető gyávaóság az, a mely a kételytől úgy akar megszabadulni, hogy egy alsóbbrendű parancsónak enged, mint a józanész isteni szava. Egy szentély sem egyéb iszonyu börtönnél, ha a szabadságot a küszöbnél le kell vetkőzni. S végre is az ember semmi esetre sem szabadul meg ez által a maga természeti felelősségétől, mert ha megnyugtanni igyekszik is magát a tekintély köpenyegével, Isten ugyanazon kérdést intézi hozzá, a melyet ő saját szívében gyáván elhallgattatott.

5. Némely ember csak egy néhány lépést tesz a szellemi vizsgálódás útján; nem tér vissza, de nem mer tovább menni. Elhitetni igyekszik magával, hogy mindazt megszerezte, a mi az

üdvösségre lényeges. De a kik Isten által akarnak taníttatni, ebben véget nem érnek. Semmi sem lehet annyira kielégítő, mint folytonosan előrehaladni, ekkor kezdünk résztvenni a végtelen dicsőségében.

6. Valódi benső béke nem található valamely elzárkozási rendszer, valamely kényelmes félrevonulás által.

7. Az álbölcselkedés rosszabb ellenség a vételnél, mert álnok és tolakodó. Különös örömét leli abban, hogy édes anyjának szemeit elkápráztassa. Ha álbölcselkedést melengettek kebletekben, szemeik sötétségbe ütköznek.

8. A legteljesebb világosság, a legmesszebb nézés, a legszabadabb vitatkozás, ezek a legjobbak az igazságra nézve. Sok rossz gondolat, sok félreértés és sok tudatlanság van, a melyeket az egészséges nyilvánosság a köznyelvek lármás csacsogásával szemben el fog enyésztetni.

9. Igen sok ember megelégszik egyszerűen azzal, hogy napról-napra él, a nélkül, hogy legkevésbé is gondolnának arra, ha vajjon ők betöltik-e az élet követelményeit vagy nem, vagy hogy megérteni igyekeznének, minő isteni szolgálatra hivatnak, vagy hogy minő helyet kell elfoglalniok a lények nagy sferájában.

10. A legszükségesebb kérdés, a melyet magunknak fel kell tenni: „Tudom-e hogyan éljek?” Gondolkozz gyakran erről.

(Az „Inquirer“ angol lapból.)

FERENCZ JÓZSEF.

Reville Albert.

(1826 – 1906.)

A szabadelvű protestantismus nagy vesztesége.

A Coquerelek mellett Reville Albert volt az, a kiben a francia szabadelvű protestantusnak legkitünőbb képviselőjét ismerte Franciaország és az egész mivel világ.

A Dieppe városában született, s Genfben és Strassburgban tanult Reville már mint rotterdami francia lelkész, nevet vívott ki magának a „Revue des deux Mondes“ ban közölt tanulmányaival.

Az új szövetség eredetéről írt értekezése s több más theologiai történelmi tanulmánya, számára a „Collège de France“ tanárságát készítették elő. Mikor 1880-ban Ferry Jules kormánya felállította Franciaország legfelsőbb tanintézetében a vallások történelmének tanszékét, őt hívták meg ez új tudományzakra és miut szabadelvű gondolkozó és vallásos érzelmű vizsgálódó huszonhat év alatt kifejtett munkásságával a hozzá kötött várakozást fényesen igazolta. Egymásután jelentek meg tőle: „La Religion des peuples non-civilisés“ (1883), „Les Religions du Mexique, du Pérou et de l'Amérique centrale“ (1885), „La Religion chinoise“ (1889) című jeles művek, és azután ismét a kereszténység történelmére térve, „La Vie de Jésus et les antécédents de l'Histoire Evangélique“ két kötetes nagy munkája. (1897.)

Reville a párisi prot. theol. facultással és az Oratoire-templommal legszorosabb összeköttetést tartott fenn; protestans testvéreivel együttértzett. A francia protestansoknak Jarnac-ban most